

Μπέκος Γρηγόρης

Νίκος Κυριαζής: «Η ισχυρή οικονομία εμβαθύνει και τη δημοκρατία»

Ο καθηγητής στο Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μιλάει στο «Βήμα»

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 14/02/2016 05:45

Ψηφοφόροι μαζί με τα παιδιά τους σε εκλογικό τμήμα στο δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου 2015. Πρωτοβουλίες πολιτών που οδηγούν σε αναγκαστικά δημοψηφίσματα, με δεσμευτικό χαρακτήρα, βελτιώνουν τη δημοκρατία, λέει ο κ. Ν. Κυριαζής

Tweet

Μου αρέσει!

0

email εκτύπωση

Επικαιρότητα

Αγορές

Επιχειρήσεις

Διεθνή

Μικρές Αγγελίες - Κοινωνικά

ΔΙΑΒΑΣΜΕΝΑ ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΑ

Οικονομία- Εναλλακτική πρόταση για το ασφαλιστικό 14/02/2016 14:36

3

Οικονομία- Αποδείξεις για το 30% του εισοδήματος 05:00

Οικονομία- Ντράγκι: Περιμένουμε τις ελληνικές ενέργειες για κόκκινα δάνεια και συντάξεις - Τυπώνει νέο χρήμα για την ευρωπαϊκή οικονομία 15/02/2016 20:48

1

Οικονομία- Ράλι ανόδου 7,40% στο Χρηματιστήριο Αθηνών την Δευτέρα 15/02/2016 17:38

1

Οικονομία- Επανερχονται οι πλειστηριασμοί για χρέη προς το Δημόσιο 15/02/2016 08:52

Οικονομία- Κόντρα Βρούτση - Κατρούγκαλου για την πατρότητα του ασφαλιστικού 14/02/2016 21:53

2

Πολύς λόγος γίνεται για την ανάπτυξη αλλά δεν γίνονται ουσιαστικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση. Και υπάρχουν πολλοί λόγοι γι' αυτό: «*Το ιδιαίτερα ανησυχητικό για τη σύγχρονη Ελλάδα είναι πως όλοι οι διεθνείς οργανισμοί και ινστιτούτα μάς κατατάσσουν πολύ χαμηλά ως προς τις οικονομικές ελευθερίες, λ.χ. η Παγκόσμια Τράπεζα στη θέση 140 το 2014, με τον χαρακτηρισμό "κυρίως ανελεύθερη", ανάμεσα σε 192 χώρες, και αυτό πριν από τους ελέγχους κεφαλαίου. Το Heritage Foundation κατατάσσει για το 2015 την Ελλάδα στην 130ή θέση στον κόσμο με τον ίδιο χαρακτηρισμό. Αλλά, αν δεν γίνουν οι μεταρρυθμίσεις (ναι, ευθύνονται όλες οι κυβερνήσεις γιατί δεν έγιναν), δεν θα έχουμε πολλές ελληνικές και ξένες επενδύσεις, άρα ούτε γρήγορη ανάπτυξη και μείωση ανεργίας*» λέει στο «Βήμα» ο **Νίκος Κυριαζής**, καθηγητής στο Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου

Θεσσαλίας. Από το βιβλίο «**Δημοκρατία και οικονομία - Μια αναλυτική ιστορία της δημοκρατίας από τη γέννησή της μέχρι σήμερα**» (εκδόσεις Ενάλιος, 2015) που συνέγραψε με τον **Ε.Μ. Οικονόμου**, μπορούμε να αντλήσουμε ιδέες, από τα θετικά και προοδευτικά οικονομικά παραδείγματα του παρελθόντος. Διαχρονικά στην Ιστορία «τα δημοκρατικά πολιτεύματα υπερέιχαν από τα μη δημοκρατικά στην οικονομική τους απόδοση». Τι σημαίνει αυτό; «*Η δημοκρατία προάγει συνήθως την οικονομία και μια ισχυρή οικονομία διατηρεί και εμβιβώνει τη δημοκρατία και τους πολιτικούς θεσμούς που τη συναποτελούν*».

Υποστηρίζετε πως υπάρχει στενή αλληλεξάρτηση ανάμεσα στη δημοκρατία και στην οικονομία (με πρώτο κορυφαίο παράδειγμα την αρχαία Αθήνα). Τι σημαίνει αυτό τότε και τι θα μπορούσε να σημαίνει (κατ' αναλογία) σήμερα;

«Όλες οι περιπτώσεις που αναλύουμε δείχνουν ακριβώς ότι η προστασία περιουσιακών δικαιωμάτων, από τις αρχαίες ελληνικές δημοκρατίες μέχρι τις υπό εξέλιξη δημοκρατικές (σε σύγκριση με άλλες χώρες της εποχής), Αγγλία και Ενωμένες Επαρχίες (Κάτω Χώρες) του 17ου αιώνα, ήταν καθοριστική για την ανάπτυξη. Γι' αυτό οι ευρωπαϊκοί νάνοι υπερίσχυσαν τελικά εναντίον των ασιατικών γιγάντων, και της οθωμανικής, της ινδικής και της κινεζικής αυτοκρατορίας. Ως προς την ισορροπία, ήδη ο Αριστοτέλης έκρινε πως η μεγαλύτερη αρετή για τη λειτουργία μιας πόλης και δημοκρατίας ήταν η *ομόνοια*, που στην Ιστορία, όπως την αναλύουμε στις μελέτες περιπτώσεων, εκφράζεται ως *κοινότης* συμφερόντων. Οι δημοκρατίες πετυχαίνουν μια "λειτουργική" εξισορρόπηση συμφερόντων μεταξύ των πολιτών τους. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό σημείο διαφοράς με τους μαρξιστές. Η δημοκρατία και η ελεύθερη οικονομία αντικαθιστούν την πάλη των τάξεων με κοινότητα συμφερόντων. Μεταφέρουμε μια αναλογία του Ανταμ Σμιθ στην πολιτική: Η δημοκρατία, ιδιαίτερα η άμεση, λειτουργεί ως το αόρατο χέρι που φέρνει την *ομόνοια*».

Λέτε ότι η αρχαία αθηναϊκή δημοκρατία ήταν «μια ακμάζουσα οικονομία με πολλά σύγχρονα χαρακτηριστικά». Το ουσιαστικό ερώτημα παραμένει: Η αρχαία Αθήνα πέτυχε λόγω των πολιτικών θεσμών της ή λόγω της (λειτουργίας της) οικονομίας της; Και τι εννοείτε με τον όρο «σύγχρονα»;

«Ακριβώς το θεσμικό πλαίσιο έκανε την Αθήνα ακμάζουσα οικονομικά. Προστασία περιουσιακών δικαιωμάτων, από τα δικαστήρια, ακόμα και εναντίον του κράτους. Κίνητρα για προσέλκυση επενδύσεων και εργαζομένων, το πρώτο και μέσω ενός πολύ προηγμένου τραπεζικού συστήματος, το δεύτερο διευκολύνοντας την εγκατάσταση μετοίκων. Η Αθήνα είχε, σύμφωνα με εκτιμήσεις, αναλογία σχεδόν ενός μετοίκου (ξένου αλλά ελληνικής κυρίως καταγωγής) προς δύο αθηναίους πολίτες, με τα σημερινά δεδομένα δηλαδή η Ελλάδα θα φιλοξενούσε 5 εκατομμύρια ξένους. Στην Αθήνα δεν υπήρξαν ποτέ προβλήματα ξενοφοβίας κ.λπ., οι δε μέτοικοι υπηρετούσαν στον στόλο και στον στρατό της Αθήνας, μαζί με τους πολίτες. Το "σύγχρονο" αναφέρεται στο πλέγμα κινήτρων, θεσμών, προοδευτικής φορολογίας (*λειτουργίες*), αγοράς, κοινωνικής πολιτικής (π.χ., υποστήριξη παιδιών που είχαν χάσει γονείς), εκπαιδευτικής πολιτικής για απόκτηση παιδείας (π.χ., *θεωρικά*, χρήματα για να παρακολουθούν και οι φτωχοί τις θεατρικές παραστάσεις), οικονομικής και νομισματικής πολιτικής (νόμος Νικοφώντα για την παράλληλη κυκλοφορία των νομισμάτων, ως κίνητρο μείωσης του κόστους συνδιαλλαγής, πρόγραμμα Εύβουλου - Λυκούργου "κείνσιανής" έμπνευσης για την ανόρθωση της οικονομίας)».

Γράφετε ότι «η σύγχρονη Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα που έχει καταργήσει συνταγματικά την ισονομία». Θα ήθελα να το δούμε αυτό από μια καθαρά οικονομική σκοπιά...

«Υπάρχουν πολλά παραδείγματα, με πρώτο το διαβόητο άρθρο περί ευθύνης υπουργών του Συντάγματος. Δύο άλλα παραδείγματα: Στην τρίτη ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών οι

vimafinance #vimafinance
Νευρικότητα στο Χρηματιστήριο
Αθηνών την Τρίτη.
<http://bit.ly/1PYdHKQ>

FOLLOW

tovima Το παρασκήνιο της
αντισυνταγματικής μεθόδευσης, η
στοχοποίηση καναλιών και
αντιπολίτευσης, ο ρόλος των
καρμανλικών και του Προεδρικού

Μεγάρου

newsroom >

Οικονομία

Νευρικότητα στο Χρηματιστήριο Αθηνών την Τρίτη πριν 58'

Κυβερνητικές προσπάθειες για είσπραξη φόρων νωρίτερα 10:29

Αποδείξεις για το 30% του εισοδήματος 05:00

Ντράγκι: Περιμένουμε τις ελληνικές ενέργειες για κόκκινα δάνεια και συντάξεις - Τυπώνει νέο χρέμα για την ευρωπαϊκή οικονομία 15/02/2016 20:48

Σεμινάριο από το SETE Training και την ΕΕΔΕ 15/02/2016 19:58

Διευκολύνσεις για τους μικρούς οιστοπαραγωγούς 15/02/2016 19:13

ΤΑΙΠΕΔ: Πάνω από €14 δισ. το κέρδος από την παραχώρηση αεροδρομίων 15/02/2016 18:43

Μείωση της μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα τον Ιανουάριο 15/02/2016 18:22

Αυξήθηκε το δημόσιο χρέος της Ιταλίας το 2015 15/02/2016 18:08

Αυξήθηκε το δημόσιο χρέος της Ιταλίας το 2015 15/02/2016 17:52

Φεστιβάλ Αθλητικών Ακαδημιών ΟΠΑΠ 15/02/2016 17:44

Ράλι ανόδου 7,40% στο Χρηματιστήριο Αθηνών

ψηφοφορία

Τι εκτιμάτε

- Θα αντέξει η κυβέρνηση
- Θα πάει σε συνεργασίες με άλλα κόμματα
- Θα οδηγηθεί σε εκλογές
- Δεν ξέρω / Δεν απαντώ

Ψηφίστε

παλαιοί μέτοχοι (με εξαίρεση την ΕΤΕ) δεν είχαν δικαίωμα να λάβουν μέρος στην αύξηση κεφαλαίου, που καταργεί την ισονομία. ΕΝΦΙΑ: η μείωση των αξιών κατά 10%-20% υπολείπεται πολύ των πραγματικών που είναι 40%-50%. Ετσι μπορεί να γίνουν επιπλέον προσφυγές. Ενας ευκατάστατος πολίτης που, π.χ., θα μπορούσε να κερδίσει μια διαφορά πάνω από 2.000 ευρώ έχει κίνητρο να το κάνει, δεδομένου ότι τα δικαστικά έξοδα είναι περίπου 1.000 ευρώ. Η μεγάλη πλειονότητα των πολιτών, που η διαφορά που θα κέρδιζε είναι κάτω των 1.000 ευρώ, δεν θα το κάνει. Άρα και εδώ έχουμε πρακτικά παραβίαση της ισονομίας».

«Η δημοκρατία υποχώρησε στην Ελλάδα στη διάρκεια της κρίσης» αναφέρετε χαρακτηριστικά. Εχω την αίσθηση ότι υποχωρούσε και πριν, πολύ προτού εισέλθουμε στην κρίση...

«Από το 2010 και μετά η καταστροφή περιουσιακών δικαιωμάτων στην Ελλάδα είναι πρωτοφανής για ειρηνική περίοδο: κούρεμα ομολόγων (PSI), εκμηδένιση αξίας παλαιών μετοχών των τραπεζών, πειρατική φορολογία (όπως η φορολογία ανύπαρκτων αξιών μέσω ΕΝΦΙΑ, που κρίθηκε αντισυνταγματική - αντιδημοκρατική από το ΣτΕ). Θεωρώ πως τέτοιου είδους αποφάσεις, στο όνομα της "ανάγκης", πλήττουν τη δημοκρατία. Άλλωστε όλοι οι εχθροί της δημοκρατίας επικαλέστηκαν τέτοιες δήθεν αναγκαιότητες για να την καταλύσουν. Βεβαίως η δημοκρατία δεν λειτουργούσε σωστά, εν μέρει και λόγω κακού θεσμικού πλαισίου, που έφερε τη μη ύπαρξη λογοδοσίας των κυβερνήσεων, τις πελατειακές σχέσεις κ.λπ., τα συμφέροντα ισχυρών μειονοτήτων σε βάρος της πλειοψηφίας (π.χ., συνδικαλιστές της ΔΕΗ). Το θέμα λοιπόν είναι να βελτιώσουμε τη λειτουργία της δημοκρατίας. Η ανάλυση μάς οδηγεί να προτείνουμε εισαγωγή στοιχείων άμεσης δημοκρατίας (πρωτοβουλίες πολιτών που οδηγούν σε αναγκαστικά δημοψηφίσματα, με δεσμευτικό χαρακτήρα) και, π.χ., τον θεσμό της *ανάκλησης* (recall) των αξιωματούχων που έχουν χάσει την εμπιστοσύνη των πολιτών. Η μελέτη μας και πλήθος άλλων που παραθέτουμε στο βιβλίο μας καθώς και τα επιστημονικά άρθρα που έχουμε δημοσιεύσει με τον δρ Οικονόμου σε διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά δείχνουν την υπεροχή, πολιτική και οικονομική, της άμεσης δημοκρατίας. Ολο και περισσότερες χώρες εφαρμόζουν την *ανάκληση*, η Ελβετία, η Γερμανία, οι ΗΠΑ, η Νέα Ζηλανδία, η Ουρουγουάη κ.λπ. Η Ελλάδα που την εφεύρε δεν την εφαρμόζει. Πιστεύουμε πως αυτό θα ήταν πιο σημαντική πρόταση για την αναθεώρηση του Συντάγματος».

Συζητούμε ακόμη για το δυσθεώρητο ελληνικό χρέος. Διαβλέπετε λύση;

«Μελέτη ομάδας εργασίας του Τμήματός μας (που επιβεβαιώθηκε και από τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ) δείχνει πως στο τέλος του 2016 το δημόσιο χρέος θα ξεπεράσει το αντίστοιχο της Ζιμπάμπουε και θα είναι το δεύτερο μεγαλύτερο παγκοσμίως, μεταξύ 200% και 206,6%. Η ελάφρυνση είναι σημαντική, αλλά όχι το πιο σημαντικό, που είναι η ανάπτυξη. Για ανάπτυξη χρειάζονται κίνητρα, μείωση της φορολογίας (οι ελληνικές επιχειρήσεις επιβαρύνονται με πάνω από 60% επί των κερδών, 26% φόρος συν 26% προκαταβολή συν έκτακτες εισφορές, συν ΕΝΦΙΑ κ.λπ., έναντι 10%-11% των ανταγωνιστών μας, Ιρλανδίας, Βουλγαρίας, Κύπρου κ.λπ.), σταθερότητα, προβλεψιμότητα, λιγότερη γραφειοκρατία. Αν τα κάνουμε, τότε θα επιστρέψουμε στην ανάπτυξη. Αν όχι, θα είμαστε η Αργεντινή της Μεσογείου, με μόνιμη ύφεση και αστάθεια».

Σχόλια αναγνωστών (1)

ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ

Οικονομία περισσότερες ειδήσεις

Tweet

Μου αρέσει!

0

email ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Start Download Now

Convert From Doc to PDF, PDF to Doc Simply With The Free On-line App!

www.fromdoctopdf.com

σχόλια (1)

Τίτλος σχολίου *

Γράψτε το σχόλιό σας*
(έως 700 χαρακτήρες)

απομένουν **700** χαρακτήρες

E-mail *

Όνομα που θα εμφανιστεί
στο σχόλιό σας

Τα πεδία που είναι σημειωμένα με * είναι υποχρεωτικά

Αποστολή μηνύματος Καθαρισμός

Τα μηνύματα που δημοσιεύονται στο χώρο αυτό εκφράζουν τις απόψεις των αποστολέων τους. Το ΒΗΜΑ δεν υιοθετεί καθ' οιονδήποτε τρόπο τις απόψεις αυτές. Ο καθένας έχει δικαίωμα να εκφράζει την γνώμη του, όποια και να είναι αυτή. Δεν δημοσιεύονται σκευοφαντικά ή υβριστικά σχόλια και όσα είναι γραμμένα με κεφαλαία γράμματα. Τέτοια μηνύματα θα διαγράφονται όποτε εντοπίζονται.

ΣΧΟΛΙΟ | 15/02/2016 09:54

Και ιδιαίτερα όταν το ΟΧΙ δεν γίνεται ΝΑΙ.....

Frixos

απάντηση 0 0

1 - 1 από 1

SITEMAP

RSS ΕΝΟΤΗΤΩΝ

RSS ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

πολιτική

οικονομία

επικαιρότητα
αγορές
επιχειρήσεις
διεθνή

γνώμες

blogs

κόσμος

κοινωνία

αθλητισμός

science

ιατρική-βιολογία
φυσική-διάστημα
τεχνολογία-πλανήτης
μαθηματικά-πληροφορική
ψυχολογία-κοινωνιολογία
έρευνα

πολιτισμός

αρχαιολογία
εικαστικά
θέατρο
κινηματογράφος
μουσική

παιδεία

βιβλία + ιδέες
υγεία + fitness
media
περιβάλλον
ταξίδι
autohub
web tv
εικόνες

BHMagazino

Συνεντεύξεις
Μ' αρέσει
Βλέμματα
Last Page
Εκκεντρικοί
24x7

BHMAgourmet

Συνταγές
Εστιατόρια
Παντοπωλείο
Κάβα
Νοστιμιά

BHMAdeco

Σπίτια
Τάσεις
Δημιουργός
Κήπος
Αγορά

BHMAadonna

Μόδα
Ομορφιά
Σχέσεις
Μίλα μου
Shopping
Μητέρα

BHMAmen

Αντρες
Γυναίκες
Στυλ
Manual
Κουβέντες
Spirits

BHMA FM

Ακούστε ζωντανά
Πρόγραμμα
Παραγωγή
Διαγωνισμοί
Χορηγίες
Προσφορές
Συνεντεύξεις

πρόσωπα

Άλλοι δικτυακοί τόποι ▾

[ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

[ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ](#)

[ΟΡΟΙ ΧΡΗΣΗΣ](#)

[ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ](#)

[Δημοσιεύσεις εταιρείας ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΒΗΜΑ FM ΑΕ](#)

[ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ](#)

© Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε.

powered by NETVOLUTION

Το σύνολο του περιεχομένου και των υπηρεσιών του site διατίθεται στους επισκέπτες αυστηρά για προσωπική χρήση. Απαγορεύεται η χρήση ή επανεκπομπή του, σε οποιοδήποτε μέσο, μετά ή άνευ επεξεργασίας, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.